

L'OPINIÓ

Un editorial de *La Veu de Catalunya* del dissabte passat plantejava, amb forma interrogant, el que encapçala aquestes ratlles. Què passa entre els republicans catalans? Ens pertoca respondre-hi, perquè allunayats cada dia més de les colles constituïdes som verges de personalismes i cabdillatges corruptors. Només nosaltres posseïm tot el que cal per dir la veritat en aquest afer tan tronat.

Doncs passa, companys d'esquerra i senyors de dreta, que a Catalunya, malgrat el predicament i la forrola que presenta externament el republicanisme esquerrista, hi ha pocs homes dignes de pertànyer-hi. Adreceu la mirada cap a les tribus del conservadorisme republicà i veureu en primer terme aquest aplegament estrany d'homes catòlics i lliurepensadors l'òrgan dels quals és l'expressió més fidel del no pensar. Republicans de missa i olla, cultíssims i erudits caps de brot l'activitat republicana dels quals no traspassa els límits d'un treball periodístic o literari perfumat de distinció i elegància, escèptics i cansats de la vida, restes d'aula seminarista, esperits imponderables, cervells ingràvids, toca-campanes i productes similars. Completeu el personal amb uns quants advocats d'ànima esmolada, senyors canons amb aire futurista, ajudants de banquer i criats de clergue car i haurau format la llista del primer batall d'homes que Catalunya pot llançar un dia o altre contra la Monarquia i el Centralisme. Sense altres enemics que aquests, el borbonisme espanyol traspassaria la xifra de les dones si ara és per arribar al guarisme astronòmic incommptable. La capa de vernís republicà és tan fresca que encara deixa.

Un tronc d'aquesta branca corcada va voler plantar-se, obrir botiga pròpia, tot picant l'ullet a velles concepcions democràtiques per si seguien. A còpia de sabre brunyit amb pasta esquerrista, conquerí una fulla diària de bells inicis però ben aviat marcida per l'exode dels plumífers a dieta. La fulla es va assecant i no tardarà a caure víctima de tots els desencerts i de tots els egoïsmes de botiguer de les voltes d'En Bernardí. A l'entorn de la fulla no s'hi ha criat res, i el que més amo cantarà endebades la cançó federal pimargallina. Ben aviat haurà de viure de l'aliment electoral ser-

El que passa entre els republicans

vit pels antics agermanats en pairalisme sobre la safata d'un separatisme impotent i líric.

D'aquestes dues colles, tant l'una com l'altra tenen per lema *inacció*; i hom recorda amb el somriure a les dents que foren els promotors d'aquella pintoresca i mai prou elogiada *tríplice*, aliança de Galícia, Bascònia i Catalunya, el pacte de la qual tenia per objecte ajudar-se recíprocament en la invasió guerrera contra l'infidel castellà i que no pogué signar-se perquè el dia senyalat Primo de Rivera va tenir el caprici de pronunciar-se i sembrar la por en les rengleres dels "separatistes" de llavors i "republicans" d'ara, excepte del que sempre ha donat el pit i encara és a l'exili.

I han de desfilir les terceres colles, les dels Santamaries, Olivelles, Emilianos i demés sacerdots del "partido" imperfectament tapats per quatre bones persones sense prou importància per exterminar males cuques, més dignes, per tant, de llàstima que de blasme. No és que la pobra República en surti gaire beneficiada, però almenys en la massa que els segueix es troba de vegades un autèntic crema-convents o constructor de barricades.

Darrera albirem els lírics, els generosos de cor, els admiradors dels pobres, socialistes per altruisme, anarquistes per generositat, separatistes per entusiasme, que dormen embolcallats amb les quatre barres tot somiant les gestes pretèrites dels almogàvers

i les futures dels nois de "Palestra". Colla admirable però perillosa. La República els deurà molts disgustos i Catalunya moltes esgarrifances de fred.

A la cua no podeu trobar-hi més que els professionals del republicanisme, gent honorable que no concep el salt a la nova era més que agafant-se als pantalons d'un cap de colla per infeliç que sigui.

Passa, doncs, companys d'esquerra i senyors de dreta, que a Catalunya no es sent la necessitat d'enderrocar la Monarquia amb el delit que hom té de satisfer la gana o la set; que el pairalisme o catalanisme conreat per uns quants histèrics fins a l'idiotisme frena constantment l'evolució liberal de la petita burgesia i dels menestrals per naturalesa inclinats cap a la República; que l'obrer republicà, exaltat per tota l'actuació del Sometent catalanista i de la Guàrdia Civil es llança en braços de l'acràcia desesperada; i que els petits cabdills s'agafen a l'acta o al tingladet per por de caure.

Però no canti victòria *La Veu* d'Alfons XIII. El nostre poble reacciona ja contra les malures que l'afebleixen i forceja per lliurar-se'n. No tardarà a arribar l'empenta decisiva i amb ella la convocatòria d'una gran assemblea verament republicana de la qual sortirà, amb l'eliminació dels paràsits, l'òrgan dirigent de la democràcia catalana, prou fort i prou digne per resoldre el problema previ que tota Espanya té plantejat: l'enderrocament de la Monarquia.

Català: Al que et demani el vot diga-li que encara hi ha catalans a presidí i a l'exili